

BÉKE, BIZTONSÁG, MIGRÁCIÓ, ÉS NEMZETKÖZI FEJLESZTÉS A CIVIL SZERVEZETEK SZEMSZÖGÉBŐL

Bördös Éva
SZEGED, 2015

A civil szféra szerepe a nemzetközi fejlesztésben

“Civil society organizations (CSOs) play a vital role in enabling people to claim their rights, in promoting rights-based approaches, in shaping development policies and partnerships, and in overseeing their implementation.

They also provide services in areas that are complementary to those provided by states. Recognizing this, we will...implement fully our respective commitments to enable CSOs to exercise their roles as independent development actors, with a particular focus on an enabling environment, consistent with agreed international rights, that maximizes the contributions of CSOs to development”

*(Busan Partnership for Effective
Development Co-operation, November 2011)*

A civil szféra szerepe a nemzetközi fejlesztésben

2012 szeptember: Külügyek Tanácsa: *"The roots of democracy and sustainable development: Europe's engagement with Civil Society in external relations"*

- elismeri a civil szféra jelentőségét a nki fejlesztésben
- elkötelezi magát amellett, hogy olyan környezetet teremtsen, amelyben a civil szervezetek hatékonyan képesek dolgozni, valamint
- nagyobb együttműködésre ösztönöz a delegációk és a civil szervezetek között
- hangsúlyozza a szektorok közötti együttműködés fontosságát, valamint a
- a szakpolitikák fejlesztési célú koherenciáját (PCD)

Civil szervezetek a fejlesztésben

Közreműködhetnek a fejlesztésben

- szolgáltatóként
- program-végrehajtóként
- kampány és egyéb mozgósítási tevékenységet végezhetnek
- hozzájárulhatnak a fejlesztést érintő közpolitikai párbeszédhez
- monitorozhatják a donorok, helyi kormányzatok fejlesztési politikáját és a végrehajtást
- kutatásokat végezhetnek

Miért a civil szervezetek?

- rugalmasabban, költséghatékonyabban, és gyorsabban tudnak létrehozni projekteket
- megítélésük a partner országokban esetenként pozitívabb lehet, mint a donor országé, ezért hatékonyabban, kevesebb ellenállásba ütközve tudják eljuttatni a segélyeket, vagy beindítani a fejlesztési tevékenységet a helyi közösségekben
- a civilek ismerik a terepet (partner országot), helyi partnereiken keresztül tartósan jelen vannak
- esetenként sokkal célravezetőbb közvetlenül a civil szervezetekkel dolgozni (pl. korrump, nem demokratikus kormányok esetén)

NGDOK Magyarországon

Az EU és OECD tagsággal együtt szükségessé vált a hatékony együttműködés a nemzetközi fejlesztés területén

KKM: az ODA mechanizmus kabineti jóváhagyása

Magyar NGOk jelenléte külföldön: egy NGDO szövetség felállításának szükségessége →

2002. szeptember: a CIDA és az Ökumenikus Segélyszervezet támogatja az ötletet

2003. június 24.: a HAND Szövetség megalakulása (12 tagszervezet, 5 megfigyelő)

A HAND Szövetség

Célja, hogy

- a nemzetközi fejlesztés Magyarországon még hatékonyabbá, elismertebbé és láthatóbbá váljon
- döntéshozók, véleményformálók, és maguk az állampolgárok felelősséget vállaljanak a globális, mindenkit érintő problémák megoldásában és megelőzésében

Jelenleg:

- 14 tagszervezet (a magyar platform a legkisebb az uniós platformok közül)
- 5 fős titkárság

Tevékenységeink

- hazai és a nemzetközi források felkutatása
- tréningek és kapacitásfejlesztési lehetőségek biztosítása
- külföldi partnerszervezetekkel való együttműködések ösztönzése
- szemléletformáló kampányok
- globális nevelés
- szakpolitikai tevékenység és érdekérvényesítés a mindenkori kormányzat és az uniós döntéshozók irányába
- AidWatch: a hazai nemzetközi fejlesztésre fordított állami pénzek monitorozása

Milyen civil szervezetek?

CEU kutatás (2013):

- 60 releváns magyar szervezet, ezekből
- 29 vett részt a vizsgálatban, és
- 27 nyilatkozott úgy, hogy végzett valaha nemzetközi fejlesztési tevékenységet
- 22 szervezetnek a kutatás idején is volt NEFE projektje

Szervezet-típusok:

- Jellemzően nagyobb, nemzetközi hálózatokban is résztvevő humanitárius szervezetek
- Demokráciafejlesztéssel foglalkozó nagy múltú szervezetek (ICDT, DemNet)
- Kisebb, jellemzően Afrikában dolgozó szervezetek
- Globális neveléssel foglalkozó szervezetek

Magyar NGDOk a világban

Forrás: CEU CPS

Civil-kormányzati együttműködés

2003 óta a mindenkori kormányzat számára a civil szervezetek mindig az egyik, ha nem a legfontosabb végrehajtó partnernek bizonyultak

Ez az alapvetés a kormány részéről mára már mind a 2014-es NEFE-stratégiában, mind pedig a 2014 decemberében elfogadott NEFE-törvényben rögzítésre került

Folyamatos párbeszéd, szakpolitikai együttműködés

Pénzügyi források

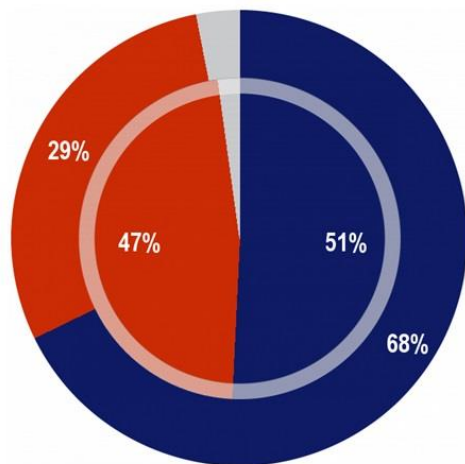
- 2008 után a civil szektort is forráshiány sújtja
 - civil szervezetek szűntek meg, hagytak fel nemzetközi fejlesztési tevékenységükkel/terveikkel
- 2013, HAND kutatás: források és professzionalizmus tekintetében elmaradottnak érzik magukat a magyar civil szektor képviselői a többi visegrádi országnál
- Források:
 - magánforrások: 35%
 - EU támogatás: 32%
 - kormányzati támogatás: 15% (Forrás: Selmeczi Anna, 2013: The Role of the Hungarian Civil Society in Development Assistance and Aid Effectiveness. Center for Policy Studies, Central European University)

Globális szolidaritás itthon

Eurobarometer 2012: a magyarok az EU átlagnál kevesebbet tudnak az Unió humanitárius és fejlesztési programjairól és kevésbé is támogatják azokat

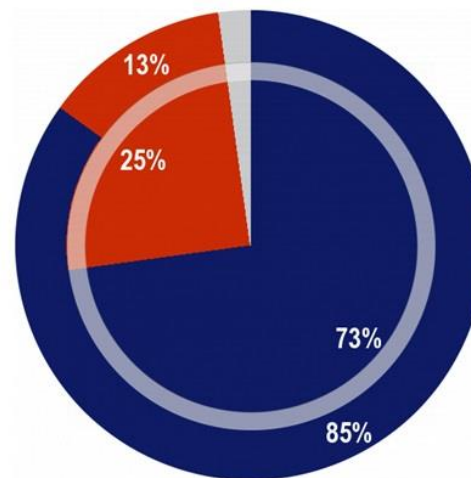
QC1. Are you aware or not that the EU funds humanitarian aid activities?

- Yes
- No
- Don't know

EU27 Outer pie HU Inner pie

In your opinion, is it very important, fairly important, not very important or not at all important to help people in developing countries?

EU27 Outer pie HU Inner pie

Globális szolidaritás itthon

„How much do you feel you know about where ... dev. aid goes?
Would you say that you know ? – Nothing at all –”

	National development aid	EU development aid
 EU27	44%	53%
 NL	18%	48%
 DK	20%	44%
 FI	21%	38%
 DE	24%	38%
 SE	24%	47%
 PL	35%	36%
 SI	41%	42%
 UK	41%	60%
 RO	43%	45%
 BE	43%	52%
 LU	43%	52%

 IE	43%	55%
 IT	44%	45%
 AT	47%	58%
 MT	52%	53%
 SK	56%	58%
 CZ	59%	61%
 ES	59%	64%
 EE	60%	57%
 EL	60%	62%
 LT	61%	52%
 PT	61%	62%
 CY	61%	64%
 LV	63%	54%
 BG	63%	55%
 FR	67%	71%
 HU	68%	69%

Szolidaritás kutatás (2013)

Mennyire szolidáris a magyar? - Kiket és milyen módon támogat és támogatna Magyarország lakossága itthon és külföldön?

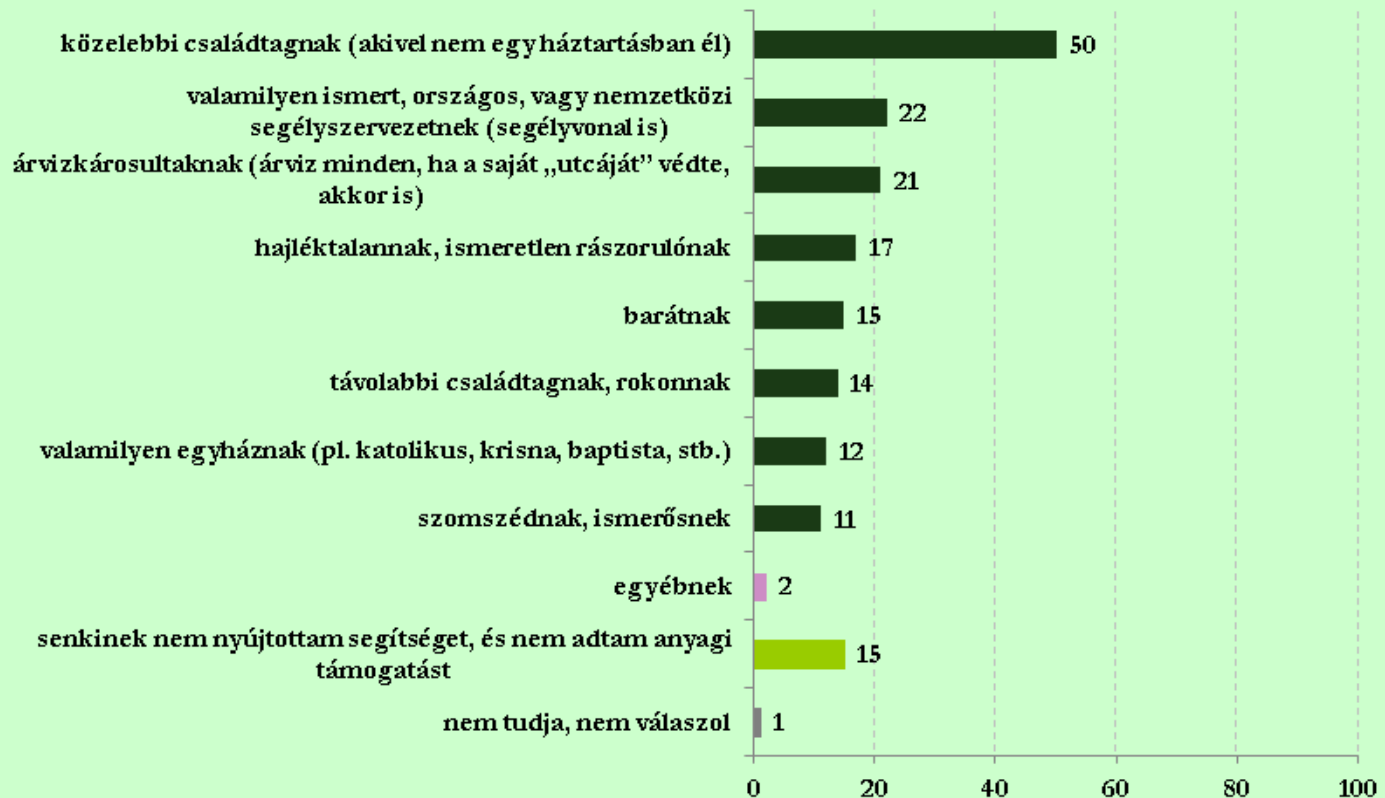
A kutatás célja:

- hogyan vélekedik a magyar felnőtt lakosság a szolidaritásról?
- hogyan vesz részt a társadalmat átszövő közvetlen mikroszolidaritási rendszerben (egymásnak való közvetlen segítségnyújtás)?
- mit gondol a szolidaritás egyik makroszintű aspektusáról, az intézmények segítségével közvetített nemzetközi segítségnyújtásról és fejlesztéspolitikáról

Szolidaritás kutatás (2013)

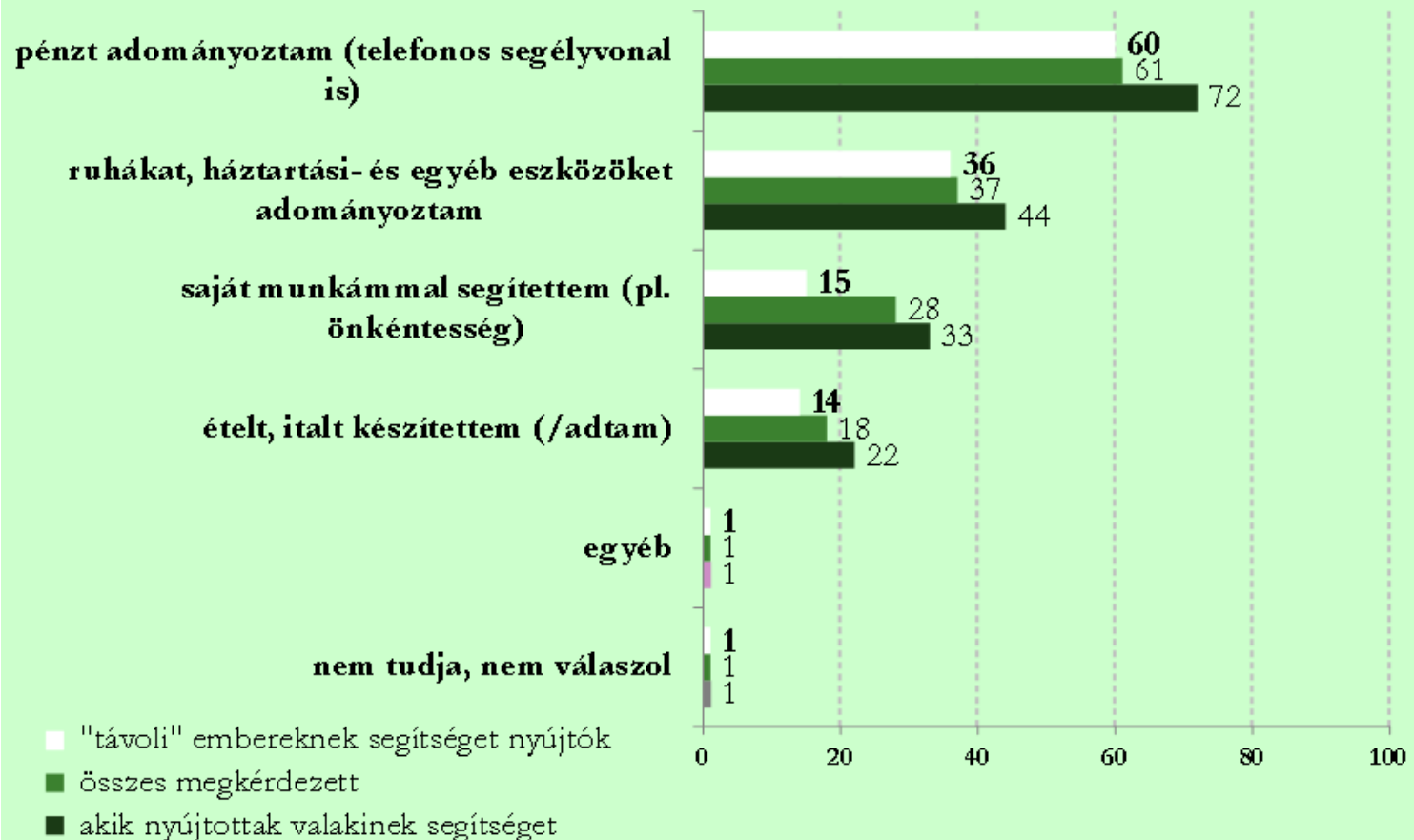
Ön és közvetlen családja az elmúlt egy évben nyújtott-e segítséget, vagy adott akár anyagi támogatást (az alábbiak közül)? (összes megkérdezett, említések aránya, %, több válasz lehetséges, így a százalékok összege több lehet, mint 100)

Szolidaritás kutatás (2013)

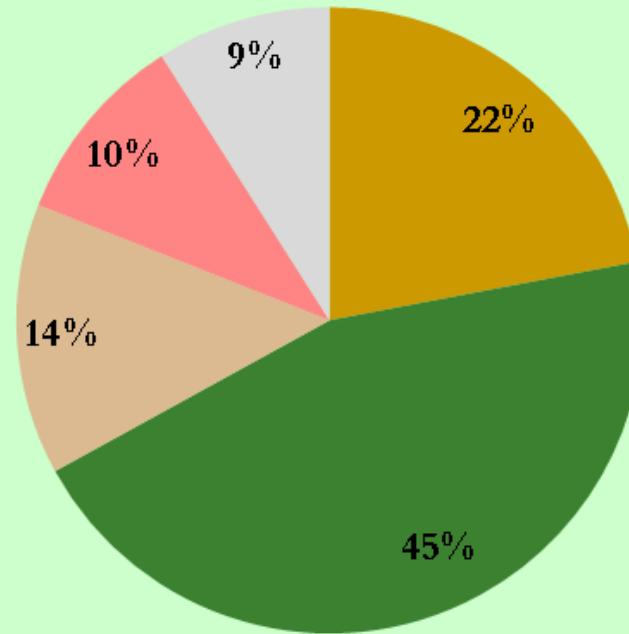
Ön és közvetlen családja az alábbiak közül milyen formában, hogyan nyújtott segítséget? (% , több válasz lehetséges, így a válaszok összege több mint 100)

Szolidaritás kutatás (2013)

Ön szerint Magyarország rászorul külföldi segítségre, vagy elég fejlett-e ahhoz, hogy maga segítsen szegényebb országokat? (összes megkérdezett, %)

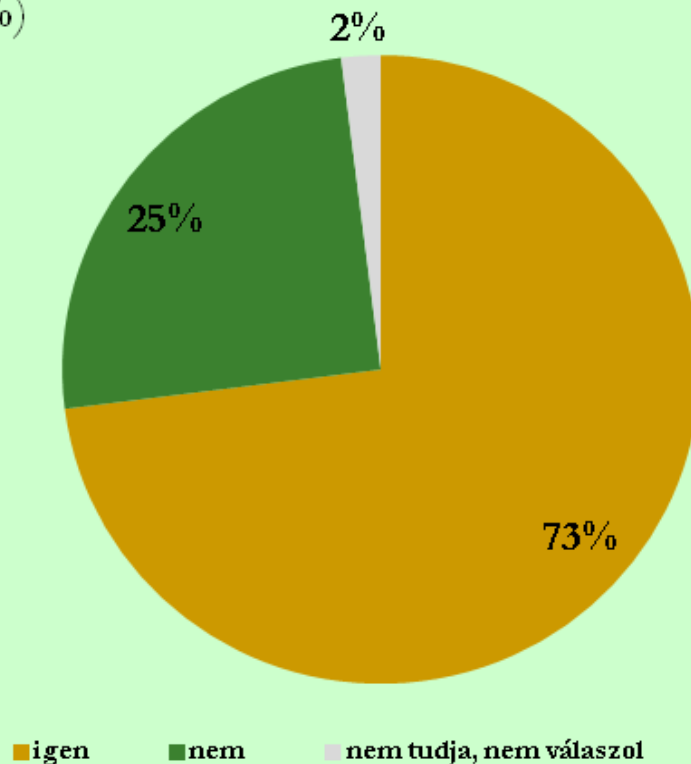

- segítségre szorul, ne támogasson másokat
- inkább segítségre szorul, de azért másokat is segíthet
- inkább segítsen másokat, de azért egyes esetekben inkább rászorul a segítségre
- elég fejlett már, hogy másokat segítsen, nincs szüksége segítségre
- nem tudja, nem válaszol

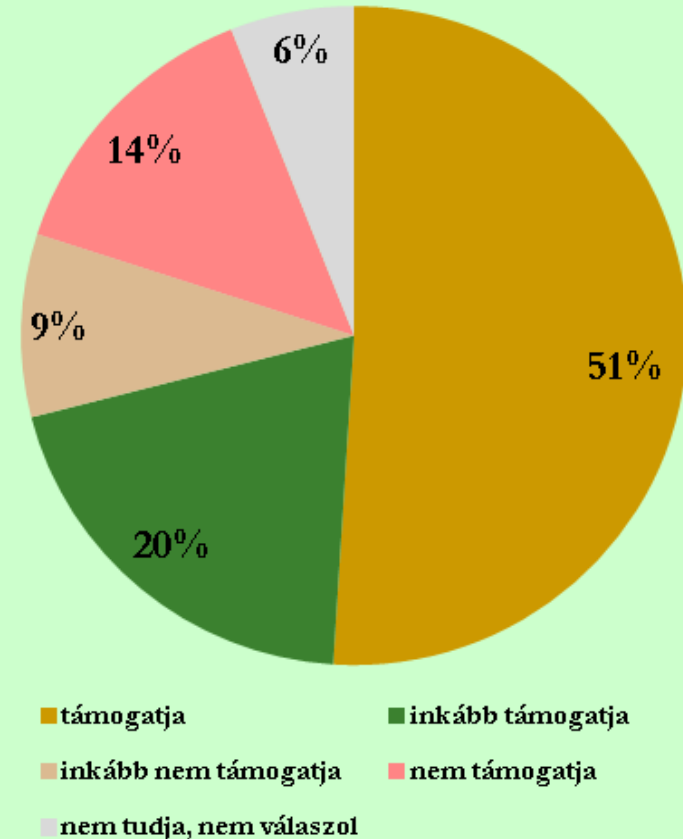
Szolidaritás kutatás (2013)

Hallott Ön arról, hogy Magyarország katasztrófahelyzetben pénzzel és erőforrásokkal rendszeresen segíti az arrászoruló országokat? (összes megkérdezett, %)

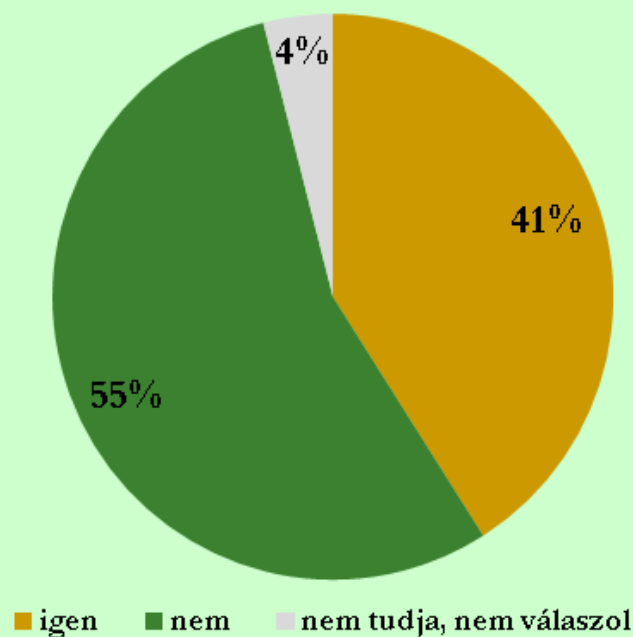
Ön összességében ezt... (összes megkérdezett, %)

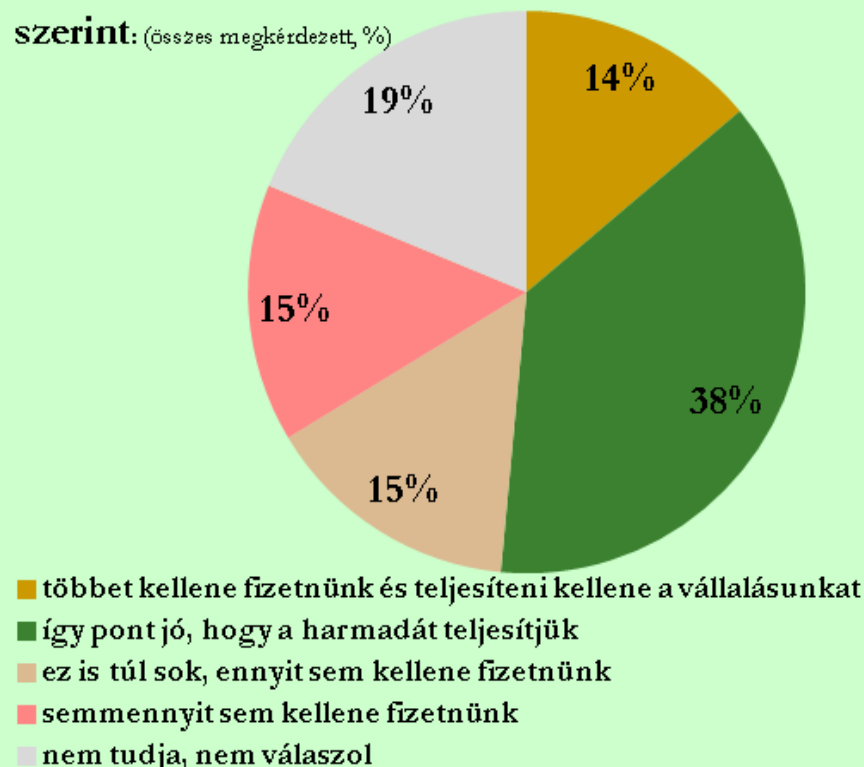
Szolidaritás kutatás (2013)

Hallott Ön arról, hogy Magyarország a katasztrófhelyzeten túl is rendszeresen támogat más országokat, hogy azok tartós felemelkedését fenntartható módon segítsék? (összes megkérdezett, %)

Hazánk, a költségvetéséből, jelenleg a nemzeti össztermék 0,1%-ának megfelelő mértékben támogat egyes külföldi országokat. Azonban Magyarország ennek a háromszorosát, a nemzeti össztermék 0,3%-ának kifizetését vállalta korábban. Ön szerint: (összes megkérdezett, %)

Civilek a migrációs válságban

- A DemNet kutatása mellett a tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy a magyar alapvetően egy szolidáris társadalom
- Migrációs válság: az önszerveződő, grass-root csoportok reagáltak a leggyorsabban a válságra
- Közösségi média szerepe:
 - Migration Aid: 35.760 támogató
 - Segítsünk együtt a menekülteknek: 10.190 támogató
 - MigSzol Csoport: 8750 támogató

Béke és biztonság

- kevés dolog függ annyira össze a fejlesztés kérdésével, és képezi annak alapját, mint a béke és biztonság ügye
- a konfliktusok és a szegénység ugyanis gyakran kéz a kézben járnak: az erőszak súlyosan hátráltatja a fejlődést, és a szegénység sokszor oka az erőszaknak
- elengedhetetlen, hogy a jövőben a béke és biztonság, a jó kormányzás kérdése hangsúlyosabban jelenjen meg a fejlett országok nemzetközi fejlesztési programjaiban
- jóval hatékonyabb jelzőrendszerre van szükség a megelőzés érdekében

Béke és biztonság

- beágyazottságuk révén a civilek jó előrejelzői a konfliktusoknak
- hatékonyan tudnak fellépni mediátorként
- bevonásuk a konfliktuskezelésbe elősegíti a társadalmi legitimitációt
- a társadalmi csoportokhoz történő visszacsatolásuk révén nőhet a hatékonyság

Civilek a CEE régióban: tapasztalatok átadása a demokratikus átalakulások terén

Sokkal több magyar civil szervezetre lenne szükség e téren

Összegzés

- a hatékony nemzetközi fejlesztés kulcsa a világban létező egyenlőtlenségek csökkentésének
- a civil szervezetek komoly hatékonyságnövelő erővel bírnak
- lényeges a szektorok közötti párbeszéd és együttműködés erősítése
- a legsérülékenyebb régiókra fokozottan kell figyelniük
- az emberi jogok maximális tiszteletben tartása mellett
- a migrációnak választásnak kell lennie, nem pedig kényszernek

Köszönöm a figyelmet!

Bördös Éva
HAND Szövetség
Elnökségi tag
eva.bordos@demnet.org.hu